Kvindesagen i Københavns Borgerrepræsentation.

—o—

Centralarbejdsanvisningen.

(Fortsat).

Fru *Hessel.* Hun vilde gerne henlede Opmærksomheden paa et Omraade, hvor der ogsaa var nogen Brug for Kvinderne. Hun tænkte herved paa en Institution, som benyttes af mange Kvinder, dels til at søge Arbejde, dels til at søge Arbejdskraft, nemlig *Centralarbejdsanvisningen.* Inden man fik Loven om Centralarbejdsanvisningen, sad der en Kvinde i Tilsynsraadet, nu sidder der lutter Mænd. Saa vidt hun vidste, skal der i det kommende Foraar efter det Valg til Borgerrepræsentationen, som skal finde Sted i Marts Maaned, vælges nye Medlemmer til dette Raad, og hun henstillede, at man til den Tid har Opmærksomheden henvendt paa, at der ogsaa vælges Kvinder derind.

Skel mellem gift og ugift.

Hun skulde derefter gaa over til de af Becker fremsatte Udtalelser om *Kvinderne.* Becker udtalte sig om Ønskeligheden af eller Nødvendigheden af i højere Grad at drage Kvinderne ind i Arbejdet i den kommunale Administration, idet han, saavidt hun forstod, mente, at Krigen bl. a. vilde medføre, at der vilde blive hentet Arbejdskraft herfra, om ikke direkte til Udlandet, saa i alt Fald til Arbejde, der kunde supplere, hvad der tiltrængtes i de krigsførende Lande, naar Krigen engang er endt. Hun lagde Mærke til, at Beckers Udtalelser blev hilst med Glæde af flere af hendes kvindelige Kolleger, og hun skulde straks sige, at hun delte ikke denne Glæde. Naar hun ikke gjorde det, var det fordi, Becker vilde sætte Skel, nemlig mellem de gifte og de ugifte. Hun havde været naiv nok til at tro, at naar man kom saa vidt, som man nu er kommen, at Kvinderne fik Valgret og altsaa paa det Omraade blev ligestillede med Mændene, vilde det mere dreje sig om at slette de Skel, der muligvis kunde være, end om at sætte nye.

Gift Kvindes Skat.

Iøvrigt var der et Skel, som hun vilde benytte Lejligheden til at pege paa, bl. a. fordi det er et Spørgsmaal, som i de kommende Aar rimeligvis igen vil blive optaget ogsaa i Borgerrepræsentationen — hun vidste ikke, hvor megen Indflydelse den kan faa derpaa. Hun tænkte herved paa Beskatningen, med Hensyn til hvilken Forholdet jo er det, at Staten og altsaa ogsaa Kommunen beskatter den gifte Kvindes Arbejdsindtægt stærkere end den ugifte Kvindes, ganske vist ikke direkte, men derved, at den gifte Kvindes Skatteindtægt lægges sammen med Mandens, og som Følge deraf bliver hele Skatten beregnet efter en højere Skala. Det var en Uretfærdighed, som man burde søge at fjerne, naar man kommer til en Revision af Skattelovene.

Gift Kvindes Arbejdsret o. a.

Naar hun her vilde udtale sig lidt indgaaende om det Emne, som Beckers Udtalelser drejede sig om, var det fordi hun, Beckers gode Mening ganske ufortalt — hun tvivlede ikke om, at der laa en god Mening i Udtalelserne — havde den Anskuelse, at det var en ond Sæd, der her blev saaet ud, og en Sæd, for hvilken der formentlig var en ganske vel forberedt Jordbund. Det var nemlig ikke første Gang, hun havde hørt Ønsker om at faa de gifte Kvinder lukket ude fra Arbejdet, og hun kunde tænke sig Muligheden af, at det vilde komme oftere frem i kommende Tider. Spørgsmaalet om Kvinders Ansættelse i Kommunens og forøvrigt ogsaa i Statens Tjeneste var jo endnu uløst, til Trods for at der begge Steder findes et ikke saa ganske ringe Antal Kvinder — ganske vist er det vel som Regel i underordnede Stillinger, og deres Avancementsforhold staar ikke i Forhold til Mandens. Det var et Spørgsmaal, som man baade for Statens og Kommunens Vedkommende stadig gaar uden om. Mange Tanker og mange Kræfter er sat i Bevægelse for at finde Løsningen, men det var et ganske overordentlig vanskeligt Spørgsmaal, og endnu havde man, saavidt hun vidste, hverken fundet de Principper, hvorefter det kan løses, eller de Linier, hvorefter Løsningen kan fuldbyrdes. Nu vilde hun straks forudskikke den Bemærkning, at hendes personlige Standpunkt naturligvis var det, at Kvinderne maa have Adgang ogsaa til disse Stillinger. Hun var selv erhvervende Kvinde, og følgelig var det ikke hendes Mening, at man skal stramme Betingelserne for Kvinderne eller udelukke dem, men det, som gør Spørgsmaalet saa uhyre vanskeligt, var netop Kvindernes Betydning for Hjemmet; der rører man ved selve Samfundets Livsnerve.

Hun vilde begynde med at omtale den økonomiske Side af Spørgsmaalet, idet det jo egentlig er denne Side, som berettiger dets Behandling under Budgetdebatten. Lønningsudgifterne for Kommunens Vedkommende — for Statens Vedkommende havde hun ikke Beløbet present i Øjeblikket — blev for et Par Aar siden opgjørt til et Par og Tyve Mill. Kr., og Kvinderne faar jo deres Del heraf. Vil man nu spørge, hvad Kommunen faar for disse Udgifter, maa Svaret blive, at Kommunen efter de nuværende Lønningsprincipper, som er indrettet efter det nuværende Samfunds Behov, altsaa først og fremmest faar visse Arbejder udført, men den faar i Reglen en Ting til: der skabes Eksistensmulighed for et stort Antal Hjem af en ganske bestemt Karakter og Art, Hjem, som efter hendes Opfattelse havde en overordentlig betydningsfuld social Opgave. Det var de ugifte Kvinder, der først kom ind ogsaa paa de mandlige Arbejdsomraader, og hun tog neppe fejl, naar hun paastod, at den Omstændighed, at de ugifte Kvinder efterhaanden i ret stort Antal kom ind paa dette Arbejdsomraade, bevirkede, at de gifte Kvinder ogsaa blev drevet derind. De blev drevet derind fra forskellige Samfundsklasser, fordi det i Virkeligheden var nødvendigt for Opretholdelsen af Hjemmenes sociale Standard indenfor de samme Klasser. Hvis man nu undersøger, hvilken Anvendelse de gifte og de ugifte Kvinder gør af den Arbejdsfortjeneste, som de for alle disse Stillingers Vedkommende har fra Kommunen eller eventuelt fra Staten, vil man se, at i det store og hele anvendes en Hovedpart af de gifte Kvinders Fortjeneste, fordi det er